

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы 1995. 30.08. - Алматы: Жеті Жарғы. 2017.-97 б.
2. Асланов Х.Г. Обеспечение интересов отца в родительских правоотношениях по семейному законодательству Российской Федерации: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — М., 2009.
3. Гражданский процесс. Общая часть : учеб. для вузов / Т. А. Белова, И. И. Верховодко, В. Г. Голованов [и др.] ; под общ. ред. Т. А. Беловой, И. Н. Колядко, Н. Г. Юркевича. – Минск: Амалфея, 2000. – 247 с.
4. Баймолдина З.Х. Реформирование отечественного гражданского судопроизводства в конце XIX в. // История государства и права. – 2012. – № 15. – С. 182
5. Демичев А. А. Мировой суд в Российской империи по Судебным уставам 1864 г. // История государства и права. – 2012. – № 4. – С. 363.
6. Қазақстан Республикасы Неке (Ерлі-зайыптылық) және Отбасы кодексі 2011. Алматы: Жеті Жарғы. 2017.-197 б.
7. Абдуллина З.К. Общие положения гражданского процесса: историко-правовое исследование. – Алматы, Мектеп баспасы., 1989.-120 с.
8. Акбергенова М.Н. Обзор судебной практики рассмотрения семейных споров судом / Гражданское законодательство РК: статьи, комментарии и практика. Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – С. 192.
9. Гражданский процесс : учебник / А. П. Вершинин [и др.]; под ред.: В. А. Мусина, Н. А. Чечиной, Д. М. Чечота. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Проспект, 2009-347 с.

МРНТИ:10.31.47

УДК: 347.91/95

Г.Б.Меирбекова¹, Б.Н.Нұрмағанбетова¹

¹Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

БҰЙРЫҚ ӨНДІРІСІНІҢ МӘНІ ЖӘНЕ ҚҰҚЫҚТЫҚ СИПАТЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Аңдатпа

Бұйрық өндірісінің даму тарихы Ежелгі Римде басталды, одан кейін XV ғасырда Ресейде пайда болған, алайда Қазақстанда сот бұйрығының аналогы тек XIX ғасырда пайда болды. Бірнеше ғасырлардан кейін сот бұйрығы институты ресей заңдарынан алынып тасталды. Ал Қазақстанда бірнеше жүз жылдан кейін ғана 2002 жылы болған реформалардың арқасында Бұйрық өндірісі азаматтық іс жүргізу кодексінде берік орнықты. Қазіргі уақытта бұл өндіріс сот практикасында кеңінен танымал, өйткені ол халық үшін қарапайым және түсінікті құқықтарды қорғау тетігі ретінде әрекет етеді.

Мақала Қазақстан Республикасындағы сот бұйрығын шығару жағдайлары мен бұйрық өндірісінің себептерін зерттеуге арналып жазылды. Бұйрық өндірісі туралы сот ісін жүргізудің проблемалық аспектілерін қарау, сонымен бірге оларды қарастыру тәсілдерін әзірлеу арқылы азаматтық процестің тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Түйін сөздер: азаматтық процесс, сот бұйрығы, бұйрық өндірісі, өндіріп алушы, борышкер, сот.

G.B. Meirbekova¹, B.Nurmaganbetova¹
¹Abai Kazakh National Pedagogical University

SIGNIFICANCE AND LEGAL FEATURES OF ORDER PROCEEDINGS

Abstract

The history of the development of writ proceedings began in Ancient Rome, then appeared in Russia in the 15th century, but an analogue of a court order appeared in Kazakhstan only in the 19th century. A few centuries later, the institution of court orders was removed from Russian legislation. And in Kazakhstan, only a few hundred years later, thanks to the reforms of 2002, the production of the order was firmly entrenched in the Code of Civil Procedure. Currently, this proceeding is widely known in judicial practice, since it acts as a simple and understandable mechanism for protecting the rights of citizens.

The article was written in order to study the conditions for issuing a court order and the grounds for writ proceedings in the Republic of Kazakhstan. Taking into account the problematic aspects of judicial proceedings for the issuance of a court order, at the same time, by developing ways to consider them, it is possible to increase the efficiency of the civil process.

Key words: civil process, court order, writ proceedings, recoverer, debtor, court.

Г.Б. Меирбекова¹, Б.Н.Нурмаганбетова¹
¹Казахский национальный педагогический университет имени

ЗНАЧЕНИЕ И ПРАВОВАЯ ОСОБЕННОСТЬ ПРИКАЗНОГО ПРОИЗВОДСТВА

Аннотация

История развития приказного производства началась в Древнем Риме, затем появилась в России в XV веке, но аналог судебного приказа появился в Казахстане только в XIX веке. Спустя несколько столетий институт судебных приказов был изъят из российского законодательства. А в Казахстане лишь несколько сотен лет спустя, благодаря реформам 2002 года, производство приказа прочно закрепилось в ГПК. В настоящее время данное производство широко известно в судебной практике, поскольку выступает простым и понятным механизмом защиты прав граждан.

Статья написана с целью изучения условий вынесения судебного приказа и оснований приказного производства в Республике Казахстан. Учитывая проблемные стороны судебного производства о выдаче судебного приказа, в то же время путем разработки способов их рассмотрения можно повысить эффективность гражданского процесса.

Ключевые слова: гражданский процесс, судебный приказ, приказное производство, взыскатель, должник, суд.

Кіріспе

Қазіргі уақытта азаматтық процесс ғылымында бұйрық өндірісінің мәні туралы әртүрлі көзқарастар бар. Кейбір ғалымдар процестің бұл түрін азаматтық сот ісін жүргізудің тәуелсіз түріне жатқызады, ал басқалары несие берушінің құқығын қорғауды жеделдету және талаптың дау-дамайын анықтау үшін судья жүзеге асыратын процедураға дейінгі, бірақ сонымен бірге балама процедура ретінде немесе материалдық құқықтық қатынастар субъектісінің талассыз материалдық-құқықтық мүдделерін қамтамасыз етудің арнайы сот процедурасы ретінді қарастырылады.

Бірінші көзқарас ең дұрыс болып көрінеді – сот бұйрығы азаматтық сот өндірісі бойынша сот шешімі арқылы төрелікті іске асырудың оңайлатылған (қысқартылған) нысаны ретінде.

Осы ұстанымды негіздеу үшін сот төрелігін анықтауға және оның негізгі белгілеріне жүгіну керек.

Бұйрық өндірісінің құқықтық негізі сот бұйрығы, анықтамасы, нысаны мен мазмұны болып табылады, ол ҚР АПК-нің баптарында тікелей бекітілген, заңнамада өтініштің құрылымына қойылатын талаптар, қаулыны әлемдік судьялар беретін негіздер келтірілген. Заңда сондай-ақ сот актісін шығару және беру тәртібі, борышкердің оны жою негіздері регламенттелген [1].

Сот төрелігі деп, азаматтық іс жүргізу және төрелік сот ісін жүргізудің ережелерімен реттелген азаматтардың және заңды тұлғалардың құқықтары мен бостандықтарын қалпына келтіру жөніндегі жалпы юрисдикция соттарының азаматтық айналымға қатысушылардың іс жүргізу құқықтарын қамтамасыз етуге бағытталған қызметін түсіну керек.

Сот төрелігіне келесі сипаттамалық белгілер тән. Біріншіден, конституциялық қағида ол соттың төрелігін тек қана соттың жүзеге асыруы болып саналады. Екіншіден, сот төрелігін заңда тікелей көрсетілген тәсілдермен, яғни азаматтық, қылмыстық, әкімшілік және конституциялық іс жүргізу жолымен жүзеге асыру [2, 128 б.].

Үшіншіден, оның құқық қолдану сипаты, сондай-ақ заң негізінде және оған дәл сәйкестікте сот төрелігін жүзеге асыру.

Төртіншіден, заңнамада сот төрелігін іс жүргізу түрінде жүзеге асыру, бұл іс жүргізу арқылы сот қызметін қатаң реттеуді білдіреді.

Бесіншіден, сот төрелігін жүзеге асыру нәтижесінде соттың нақты істі мәні бойынша шешуі.

Осылайша, сот бұйрығының сот төрелігінің әрбір белгісіне сәйкестігін қарау маңызды болып табылады.

Сонымен, сот бұйрығын тек сот шығарады.

Негізгі бөлім (әдістеме, нәтижелер).

Бұйрықтық іс жүргізу іс жүргізу заңнамасы шеңберінде талап қою емес ретінде бекітіле отырып, азаматтық сот ісін жүргізу жолымен жүзеге асырылады.

Сот бұйрығын шығарған кезде тек азаматтық іс жүргізудің материалдық құқықтары, азаматтық құқық, отбасы құқығы, жер құқығы, қаржы құқығы, еңбек құқықарын және тағ басқа құқықтарын басшылыққа алу керек. Сондай-ақ, азаматтық сот ісін жүргізу құқығының яғни азаматтық іс жүргізу нормаларын басшылыққа алады.

Сот бұйрығын шығару жөніндегі қызмет процесік нысанда жүзеге асырылады.

Соған қарамастан, ғылыми әдебиеттерде бұл пікір біржақты мақұлданбайды. Сонымен, З.К. Абдуллинаның пікірінше, бұйрық өндірісіндегі классикалық принциптердің толық болмауы «процедуралық формадан жыртылған элементтердің кездейсоқ жиынтығы» ғана емес [3, 69 б.].

Ю. Ю. Грибанов бұйрық өндірісінде сот төрелігі жүзеге асырылмайды, сондықтан іс жүргізу нысаны талап етілмейді деп мәлімдейді. Соттың міндеті-өндіріп алушы мен борышкер арасындағы құқық туралы дауды шешу емес, өндіріп алушының талаптарын растау.

Сот қызметін сот төрелігін жүзеге асырудың негізгі өлшемі тек өндіріп алушы мен борышкер арасындағы құқық туралы дауды шешу болып табылады деген пікірді қабылдау қиын. Ерекше іс жүргізу істері және мемлекеттік басқару құқықтық жария қатынастардан туындайтын азаматтық істер бойынша сот құқық туралы дауды да шешпейтінін атап өткен жөн. Алайда, сот сонымен бірге оның көптеген функцияларына қатысты емес, сот төрелігін іске асыру бойынша әкімшілік аумақтық бөліністер жүзеге асырады. Демек, бұл критерий сот қызметін сот төрелігін іске асыру жөніндегі қызметке бөлу үшін негіз бола алмайды және оған қатысы жоқ деп санаймыз [4, 134 б.].

Біздің ойымызша, Н.А. Чечинаның сот бұйрығы институты арбитраждық соттарда да, жалпы юрисдикция соттарында да жеңілдетілген сот ісін жүргізу мүмкіндігін орнатқаны туралы ұстанымы ең сенімді. Кез келген сот ісін жүргізу – толық немесе оңайлатылған – іс жүргізу заңнамасында бекітілген Жалпы қағидаттар негізінде тиісті іс жүргізу ережелері бойынша іс жүргізу нысаны шеңберінде жасалады.

Процессуалдық форма-бұл сот ісін жүргізудің кез-келген түрінің міндетті ажырамас бөлігі.

Процессуалдық формада тыс сот қызметі маңызды емес. Сонымен бірге, Қазіргі азаматтық процесте істердің барлық санаттары мен өндіріс түрлері үшін бірыңғай іс жүргізу нысаны бола алмайтындығын атап өткен жөн. Тараптар арасында туындайтын материалдық қатынастардың әр түрлі сипаты, уақыт талаптары бұрын әмбебап схеманы ажыратады. Алайда, арнайы критерийлерді, ерекшеліктер мен айырмашылықтарды енгізу процедуралық форманы міндетті түрде сақтау туралы жалпы ережені ғана көрсетеді [5, 15 б.].

Бұйрық өндірісінде сот қызметінің нәтижесі істі мәні бойынша шешу болып табылады. Осылайша, бұл бұйрық өндірісі деп заңда көрсетілген істер санатына сәйкес сот төрелігін жедел емес процессуалдық нысанда жүзеге асыру жөніндегі соттың қызметін түсіну керек деп санайды. Мұндай қызметтің нәтижесі актіні – сот бұйрығын шығару.

Азаматтық іс жүргізу заңнамасында өндіріп алу туралы немесе борышкерден жылжымалы мүлікті талап ету туралы арыз негізінде ақшалай сомаларды заңда көзделген талаптар бойынша өндіріп алу сот ұйғарымымен қамтылады. Оны сот бұйрығының ұйғарымы қамтылатын судьяның жеке-дара шығарған сот қаулысы деп түсінуге болатын.

Арбитраждық іс жүргізудегі өндіріп алушының заңда белгіленген талаптары мен тілектері бойынша сот бұйрығын ақшалай қаржылай сомаларын өндіріп алу жайлы арыздың негізінде судья жеке-дара шығарған сот актісі ретінде айқындайды. Сот бұйрығы-бұл сот шешімі және атқарушы құжат [5, 18 б.].

«Сот бұйрығы» деген заңды ұғымды заң шығарушы жақын туыс (сот актісі, сот қаулысы ұғымы) және түрлік айырмашылықтар арқылы ұғымды айқындаудың логикалық тәсілін пайдалану арқылы тұжырымдайды.

Талданған тұжырымдаманы нақтылау сот бұйрығының қосымша пәндік белгілерін бөлу арқылы жүзеге асырылады: судья жеке өзі шығарады. Ақшалай талаптары бойынша, азаматтық процеске қатысты, сонымен бірге атқарушы құжат, сондай – ақ генетикалық белгі болып табылады: сот бұйрығы-оңайлатылған бұйрық өндірісінің нәтижесі.

З.Х. Баймолдина сот бұйрығының мәнін ашып, оның құрамындағы растау және мәжбүрлеу элементтерін көреді. Сот бұйрығындағы растау элементі тараптар арасында белгілі бір құқықтық қатынастардың болуын немесе болмауын білдіреді. Мәжбүрлеу элементі тұлғалардың сот бұйрығының заңды күшін, оның міндеттілігін тану міндетінен көрінеді [6, 34 б.].

Жоғарыда айтылғандай, сот бұйрығы төрелік соттардың да, жалпы юрисдикция соттарының да шешімдерінің тәуелсіз түрі болып табылады. Кез – келген сот актісі сияқты, ол заңды күшке ие бола алады – бұл «сот актілері» сипатына тән маңызды белгі.

Алайда, іс жүргізу доктринасында сот бұйрығының заңды күші туралы мәселе бойынша екі негізгі көзқарасқа дейін азайтуға болатын әртүрлі көзқарастар бар. Кейбір авторлар заңды күштің қасиеті сот бұйрығына қолданылмайды деп санайды, өйткені ол соттан тыс және бір тарап ұсынған құжаттар негізінде шығарылады, бұл өз кезегінде бұйрық шығарудағы бәсекелестік принципін шектейді.

Басқа ғалымдар сот қаулысы барлық сатыдан өтіп заңды күшіне енгеннен кейін ғана сот төрелігі актісінің белгілері бар қолданыстағы іс жүргізу құжатына айналады деп мәлімдей отырып, сот бұйрығының заңды күші бар деп санайды [7, 6 б.].

Екінші көзқараспен келісе отырып, оларға, атап айтқанда сот бұйрықтары, сот шешімдері, сот ұйғарымдары, қадағалау сатысындағы сот төралқасының қаулылары барлық мемлекеттік билік органдары, үшін міндетті болып табылатынын атап өткен жөн. лауазымды адамдарды, азаматтарды, ұйымдарды қоспағанда, еліміздің бүкіл территориялық аумағында барлық жағдайда орындалу керек.

Жоғарыда айтылғандар сот бұйрығының басқа сот түрлерімен қатар заңды күшке ие екендігіне сендіреді [8].

Осыған ұқсас ұстаным 19.12.2003 жылғы № 23 қаулысында көрсетілген сот қаулысында да бар. Азаматтық сот өндірісінде іс жүргізудің бұрын қаралған азаматтық іс бойынша заңды

күшіне енген сот қаулысымен түсіндірулеріне байланысты сот бұйрығы, сот шешімі, сот ұйғарымы белгілі бір мән-жайлар азаматтық соттар үшін міндетті жауапты болып табылады [9].

Осылайша, сот бұйрығының преюдициясы туралы қорытынды жасауға және оның басқа сот актілері арасындағы тәуелсіз орнын атап өтуге болады. Соған қарамастан, сот бұйрығының заңды күшіне ену сәті арнайы нормалармен реттелмегендіктен және сот бұйрығының түрлік айырмашылықтарына байланысты сот шешімі туралы жалпы нормаларды қолдану мүмкін болмағандықтан, оң заң олқылығының болуы туралы қорытынды жасауға болады. Бұл мәселе азаматтық іс жүргізу құқығы теориясында қалыптасқан Бұйрық өндірісі ұғымын оңайлатылған азаматтық өндіріс ретінде, заң ұқсастығын немесе құқық ұқсастығын қолдану арқылы шешілуі мүмкін.

Сот бұйрығын атқару құжатының сапасына ие болу сот бұйрығын сот актілерінің барлық басқа түрлерінен ажырататын жалғыз пәндік белгі болып табылатындығы да атап өтуге тұрарлық. Генетикалық белгі бұйрық өндірісін реттеудің ерекшеліктерін, атап айтқанда, сот бұйрығының заңды күш пен орындау сапасын (атрибуты, қасиеті) алуды негіздейді.

Сонымен бірге, сот бұйрығына қатысты атқарушылық құжатты берудің жалпы тәртібінен алып тастау және оны заңмен белгіленген ережелерге сәйкес беру сот бұйрығының заңды күш сапасы мен орындау қасиетін бір уақытта алу мүмкіндігін, сондай-ақ орындау қасиетін алу мүмкіндігін жоққа шығармайды. заңды күш сапасына ие болғанға дейін болады.

Қазіргі уақытта бұйрық өндірісінде құқық ұқсастығын қолдану мәселесі де өзекті болып табылады.

Іс жүргізу заңнамасының құрылымында бұйрық өндірісінің дербес түрі ретіндегі орны, оны оңайлатылған нысандағы өндіріс бөліміне кіретін құқықтық институт ретінде анықтау нормаларды түсіндіруге, оған жақын рулық ұғымдардың болуына, құқықтық ұқсастықты қолдану мүмкіндігіне тікелей әсер етеді.

Түрлер мен жалпы ұғымдардың арақатынасының логикасына сүйене отырып, бұйрық өндірісін құқықтық реттеу үшін сот бұйрығы туралы іс жүргізу заңнамасының арнайы нормалары басымдыққа ие, ал олар болмаған жағдайда-бүкіл ұрпақ үшін жалпы нормалар, мысалы, сот хабарламалары, соттылығы, сот шығындары, сот актілерінің орындалу тәртібі және т. б. біздің ойымызша, жалпы нормалар азаматтық істер бойынша оңайлатылған іс жүргізудің ерекшеліктерін белгілейтін бөлімшенің нормалары да сөз болар еді.

Егер сот бұйрығына қатысты құқықтық мәселені реттеу үшін арнайы немесе одан да көп жалпы нормалар болмаса, онда біз оң Заңның кемшіліктері туралы, демек, ұқсастық институтын қолдану мүмкіндігі туралы айтып отырмыз.

Азаматтық іс жүргізу заңнамасына соңғы өзгерістер енгізілгенге дейін Бұйрық өндірісі бұзылған құқықты қорғаудың балама тәсілі болды. Мүдделі тұлғаның бұйрықтық не ерекше талап қою азаматтық іс жүргізу талап тәртібімен ақшалай қаражаттары мен қарыздарды өндіріп алуға немесе қозғалатын мүлікті сотта талап етуге мүмкіндігі болды. Алайда, қазіргі уақытта мүдделі тұлғада мұндай мүмкіндік жоқ. Егер өндіріп алушының бұйрық шығару бұзылған құқықты қорғаудың жалғыз тәсілі талаптарының мөлшері бес жүз мың сомадан аспаса жүзеге асыруға болады. Дегенмен, егерде сот бұйрығымен қаралатын істерді қарау дәлелдемелерсіз қиындық тудырса, сонымен бірге бұйрық шығару тәртібімен арыз беруге кедергілер болса онда ол азаматтық іс жалпы талап өндісімен қарауға жіберіледі. Ал егерде борышкердің арызы бойынша шығарылып берілген сот бұйрығының күші біржола жойылған жағдайда, талап қою бойынша іс жүргізу тәртібімен осындай талаптармен жұмыс істеу мүмкіндігін белгіледі [10, 36 б.].

Азаматтық сот процесінде бұйрық шығару-бұзылған құқықты қорғаудың балама әдісі. Бұйрықтық немесе талап арыз бойынша азаматтық іс жүргізу ісіне жүгінетін адамның құқығы-ол азаматтардың өздерінің бұзылған құқықтарын қалпына келтіру бойынша сотқа жүгінуі құқығы .

Қазіргі уақытта қолданыстағы заңнама нормаларына сүйене отырып, бұйрық өндірісінің келесі сипаттамалық белгілерін бөліп көрсетуге болады.

Біріншіден, құқық туралы дау-дамайдың болмауы. Даусыздық-бұйрық өндірісінің басты ерекшелігі. Өндіріп алушының орындауды талап ету құқығына дау айтылмайды, алайда борышкер өз міндетін атқарудан жалтарады. Азаматтық сот ісін жүргізуе егер құқық туралы дау болмаған жағдайда онда сот процесінде толыққанды қарсыласу процесінің қажеті жоқ.

Істі бұйрықтық іс жүргізу тәртібімен қарау тек субъективті құқықтың болуы туралы дау жоқ. Сот бұйрығын шығарып беру туралы арызды егерде сотта құқық туралы дау болатын болса, онда оны сот өндірісіне қабылдаудан бас тартылады.

Екіншіден қарап көрсек, қойылған талаптардың белгілі бір жабық тізімі бұйрық өндірісінде қаралады. Ондай жағдайда сот ақшалай соманы өндіріп алуға және затты пайдалануға қатысты болса, онда талаптар біріктіріледі.

Үшіншіден, процестің жазбаша сипаты. Бұйрықтық іс жүргізу тараптарды шақырмай және олардың түсініктемелерін тыңдамай, процестік әрекеттерді хаттамалаусыз және сот талқылауы сатылары болмаған кезде жүзеге асырылады. Сот бұйрығы сотқа ұсынылған жазбаша құжаттар негізінде беріледі.

Төртіншіден, бірқатар диспозитивті құқықтарды жүзеге асырудағы шектеулер: қауіпсіздік шаралары туралы өтінішті, мүмкін еместігі, талаптардың өзгеруіне, бітімгершілік келісім жасасуға, қарсы талап қоюға және т. б. жол берілмеуі.

Бесіншіден, апелляциялық шағымдану сатысының болмауы және кассациялық іс жүргізу ерекшеліктері.

Алтыншыдан, сот бұйрығы атқарушылық құжаттың күшіне ие және сот қаулыларын орындау үшін белгіленген тәртіппен орындауға келтіріледі.

Бұйрық өндірісі бір уақытта бірнеше функциялар мен практикалық міндеттерді орындайды. Сот бұйрығы мүмкіндік береді:

1) субъективті құқықтарды сот арқылы қорғаудың жеделдігін және орындаудың тиімділігін арттыру;

2) соттар егжей-тегжейлі қарау рәсімін қажет етпейтін істерден босатылсын;

3) азаматтарға өздері қабылдаған міндеттер үшін жоғары жауапкершілік сезімін дарытуға;

4) құқықтың алдын алу функциясын күшейту.

Қорытынды. Осылайша, бұйрықтық іс жүргізу Қазақстанда сот ісін жүргізудің дербес түрі болып табылады, оның тәртібімен жазбаша дәлелдемелерге негізделген заңмен бекітілген санаттары қаралады.

Бұйрық өндірісінің ерекшелігі жеңілдетілген процедуралық нысанда көрінеді. Яғни онда сот процесінің сатыларының болмауы, бірқатар диспозитивті құқықтарды жүзеге асырудағы шектеулер: қауіпсіздік шаралары туралы өтінішті, сотта өткізу мүмкін еместігі, талаптардың өзгеруіне жол бермеу, бітімгершілік келісім жасасу, қарсы талап арыз беру, үшінші тұлғалардың кіруі және тартылуы және т.б. Процедуралардың болмауынан көрінеді.

Сондай-ақ, жүргізілген зерттеулер сот шешімімен салыстырғанда сот бұйрығын шығарудың жеңілдетілген тәртібіне қарамастан, бұл оның сот төрелігі актісінің қасиеттерінен айыруға әкеп соқпайды деген қорытынды жасауға мүмкіндік береді, өйткені сот бұйрығын атқару құжатының сапасына ие болу сот бұйрығын сот актілерінің барлық басқа түрлерінен ажырататын жалғыз пәндік белгі болып табылады. Генетикалық белгі - жеңілдетілген іс жүргізу нысаны бұйрық өндірісін реттеудің ерекшеліктерін, атап айтқанда, сот бұйрығының заңды күш пен сапаны белгіні, қасиетті иемденуін негіздейді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1 *Қазақстан Республикасының Азаматтық-процестік кодексі (Жалпы және Ерекше бөлімдері) 31.10.2015. Ресми мәтіні.* – Алматы: Жеті Жарғы. 2019-217 б.

2 *Аргунов В. Н., Громошина Н. А. Дифференциация, унификация и упрощение в гражданском процессе: дисс. ... д.ю.н. Москва, 2010. С. 35.*

3 Абдуллина З.К. Судебный приказ и приказное производство // Законодательство. 1998. № 2. С. 12.

4 Грибанов Ю. Ю. Специализация гражданско-процессуальной деятельности: дисс. ... к.ю.н. Саратов, 2005. С.27.

5 Мусин В.А., Чечина Н.А., Чечот Д.М. Гражданский процесс. М.: Пбюл гриженко, 2001. С. 201.

6 Баймолдина З.Х. Реформирование отечественного гражданского судопроизводства в конце XIX в. // История государства и права. – 2012. – № 15. – С. 182

7 Добровольский А. А. Регулирование приказного производства посредством использования правовой аналогии// Юридическая пресса. 2015. № 3. С. 3-4.

8 Обзор судебной практики по делам, связанным с обращениями в суд общей юрисдикции в порядке ст. 54 ГПК РК.

URL: <http://www.garant.ru/products/ipo/prime/doc/36043456/> (дата обращения: 24.02.2022)

9 Қазақстан Республикасы Жоғарғы Соты Пленумының «Сот шешімі туралы» 19.12.2003 жылғы № 23 қаулысы//<https://adilet.zan.kz/> (жүзіну уақыты: 24.03.2022)

10 Меурбекова Г.Б. Сот бұйрығының табиғаты //The XIV International Science Conference «Theoretical and practical foundations of science», December 2022, Rome, Italy. 300 p.